

Sygn. akt VIII U 2833/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2019 r. w Gliwicach

sprawy H. M. (M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania H. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 12 października 2018 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu H. M. prawo do emerytury od 18 października 2018 roku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt. VIII U 2833/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 12 października 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu H. M. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a nadto nie osiągnął wieku emerytalnego, a zatem brak jest podstaw do przyznania wcześniejszej emerytury.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania prawa do spornego świadczenia. Podniósł, że spełnił przesłanki do przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury, ponieważ 18 października 2018 r. ukończył 60 lat i od 1977 r. do 1991 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego w B. na stanowisku tokarza a następnie zbrojarza, co potwierdza załączone przez niego świadectwo pracy. Wskazał, że powyższe mogą poświadczyć również wskazani przez niego świadkowie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony H. M. urodził się (...) Wiek 60 lat ukończył (...) Nie jest członkiem OFE.

W dniu 25 września 2018 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Zaskarżoną decyzją z 12 października 2018 r. (...) Oddział w Z. odmówił przyznania wnioskowanego świadczenia, wskazując, iż ubezpieczony nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach i nie ukończył 60 lat, a zatem brak jest podstaw do przyznania wcześniejszej emerytury.

Organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu na dzień 1 stycznia 1999r. 25 lat i 3 miesiące okresów składkowych i nieskładkowych.

W zaskarżonej decyzji (...) Oddział w Z. kwestionował, że skarżący na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się okresem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze ponad 15 lat – uwzględnił mu jedynie 6 lat, 10 miesięcy i 12 dni takiej pracy, tj. okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. Sp. k. w R. w okresie od 16 września 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego (...) w B. od 21 marca 1977 r. do 15 września 1991 r. z powodu nieprzedłożenia przez niego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych w tym okresie.

Ustalono, że ubezpieczony w okresie od 21 marca 1977 r. do 15 września 1991 r. był zatrudniony na stanowisku zbrojarza w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego (...) w B., przy czym na początku – do 9 listopada 1977 r., tj. do czasu powrotu z wojska H. G., który był tokarzem w zakładzie – wykonywał prace tokarskie. Od 10 listopada 1977 r. do 15 września 1991 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy świadczył prace zbrojarskie. Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego zajmowało się produkcją rolniczą oraz usługami budowlanymi na rzecz budownictwa mieszkalnego i przemysłu rolniczego. Ubezpieczony pracował w zakładzie produkcji pomocniczej tego zakładu jako zbrojarz. W ramach swoich obowiązków przygotowywał zbrojenie na zbrojarni w R. polegające m.in. na cięciu i wyginaniu prętów, a następnie jechał na miejsce budowy i montował tam elementy zbrojenia. W dniu 28 marca 1983 r. ubezpieczony zdał egzamin kwalifikacyjny w zawodzie zbrojarza, przy czym w jego praktyce zawodowej nic się nie zmieniło – wykonywał dokładnie te same czynności co przed egzaminem. Warunki pracy odwołującego były trudne – zbrojarnia w R. była w złym stanie, odwołujący podczas przygotowywania prętów był narażony na odpryski rdzy, pracował w pozycji wymuszonej – często na kolanach – oraz przy dużym zapyleniu. W trakcie montowania elementów zbrojenia na budowach pracował w różnych warunkach atmosferycznych. Ubezpieczony pracował codziennie po 8 godzin, czasami też w soboty i w godzinach nadliczbowych.

Razem z ubezpieczonym w spornym okresie pracowali: H. G. (zatrudniony od 1973 r., przy czym w latach 1975 – 1977 odbywał służbę wojskową), R. G. (zatrudniony w latach 1975 – 2017) oraz J. S. (zatrudniony w latach 1979 – 2015).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z Przedsiębiorstwa Budownictwa Rolniczego w B., zeznań świadków H. G. (nagranie z rozprawy z 12 marca 2019 r. min. 6:08 i n. k.26), R. G. (nagranie z rozprawy z 12 marca 2019 r. min. 19:42 i n. k.26) i J. S. (nagranie z rozprawy z 12 marca 2019 r. min. 30:08 i n. k.26) oraz przesłuchania odwołującego (nagranie z rozprawy z 12 marca 2019 r. min. 44:10 i n. k.26).

Sąd ocenił zgromadzony materiał dowodowy jako kompletny i wiarygodny, a przez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. Zeznania świadków i odwołującego pokrywały się i uzupełniały, a nadto znajdowały potwierdzenie w zebranej dokumentacji.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie cytowanych przepisów, prawo do emerytury w obniżonym wieku przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999r., spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku. Ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 39 czy art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. pod warunkiem nieprzystąpieniu do OFE. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz brak członkostwa w OFE nie były sporne.

Należy podkreślić, że ostatecznie również bezsporne było spełnienie przez ubezpieczonego przesłanki dotyczącej osiągnięcia wymaganego wieku – 60 lat ukończył (...)

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganego 15-letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy z powodu nieprzedłożenia świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w zaskarżonej decyzji z 12 października 2018 r. nie zaliczył ubezpieczonemu do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego (...) w B. od 21 marca 1977 r. do 15 września 1991 r. (...) Oddział w Z. uwzględnił mu jedynie 6 lat, 10 miesięcy i 12 dni takiej pracy, tj. okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. Sp. k. w R. w okresie od 16 września 1991 r. do 31 grudnia 1998 r.

Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem organu rentowego.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że odwołujący w wykonywał pracę w szczególnych warunkach w wymiarze przekraczającym 15 lat, a do takiej pracy należało mu zaliczyć także okres zatrudnienia od 10 listopada 1977 r. do 15 września 1991 r. w Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego (...) w B..

Sąd uznał, że pomimo tego, iż odwołujący nie przedłożył za ww. okres świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, to w tym czasie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace jako zbrojarz, tj. pracę wymienioną w wykazie A, dziale V, poz. 4 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) – prace zbrojarskie i betoniarskie. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego, z których wynikało, iż od 10 listopada 1977 r. – tj. po powrocie H. G. z wojska, który w zakładzie był tokarzem – ubezpieczony rozpoczął pracę w zakładzie produkcji (...) jako zbrojarz i takie prace wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy do 15 września 1991 r.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe, w ramach swoich obowiązków ubezpieczony przygotowywał zbrojenie na zbrojarni w R. polegające m.in. na cięciu i wyginaniu prętów, a następnie jechał na miejsce budowy i montował tam elementy zbrojenia. Odwołujący pracował w trudnych warunkach – w pozycji wymuszonej i przy dużym zapyleniu. Był również narażony na odpryski rdzy podczas wyginania prętów. Ubezpieczony pracował codziennie po 8 godzin, czasami też w soboty i w godzinach nadliczbowych

Biorąc pod uwagę powyższe oraz fakt, że organ rentowy uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia od 16 września 1991 r. do 31 grudnia 1998 r., należy stwierdzić, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że ubezpieczony nie posiadał świadectw pracy w szczególnych warunkach za sporne okresy pracy. Powyższa okoliczność została bowiem wykazana w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

W związku z powyższym Sąd uznał, że sporny okres zatrudnienia może być zaliczony do pracy w warunkach szczególnych, gdy pracownik faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Wobec faktu, że spełnia on także pozostałe przesłanki uprawniające go do wcześniejszej emerytury, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji i zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu H. M. prawo do emerytury od (...), tj. od osiągnięcia wieku 60 lat

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek